

Palliare-Carpe Diem z.ú.

Výroční zpráva

2019

MOTTO:

Neumíme dávat dny životu, ale
umíme dát život dnům

Obsah

Úvod	3
Naše činnost	3
Vzdělávání	6
Příběhy.....	7
Poděkování.....	10
Příloha: Rozpočet	11

„Člověk se může stát jen tehdy člověkem, když jsou po jeho narození nablízku lidé pro něho a s ním.

A se svým životem se může rozloučit jako člověk jen tehdy, když není ve svém umírání sám, je-li nablízku někdo pro něho a s ním.“

HEINRICH PERA

Úvod

Právnícká osoba Palliare-Carpe Diem z.ú., vznikla notářským zápisem sepsaným JUDr. Petrem Skopalem, notářem v Holešově, pod č. j. 553/2017 ze dne 17. 7. 2017. Zápis do rejstříku ústavů byl proveden 21. 8. 2017 Krajským soudem v Brně oddíl U, vložka 232.

Bylo ustanoveno její poslání:

Posláním Zdravotního ústavu paliativní a hospicové péče Palliare-Carpe Diem z.ú. je poskytovat komplexní paliativní a hospicovou péči lidem všech věkových skupin v preterminálním a terminálním stádiu jejich onemocnění. Umožnit nemocným, pokud si to budou přát, trávit konec jejich života ve vlastních rodinách a komunitách mezi svými blízkými. Snažit se o posílení instituce rodiny a komunity v péči o umírající v naší zemi. Řídit se pravidly holistického pohledu na člověka. Budovat dobrovolnickou základnu v práci pro potřebné. Řídit se příklady dobré praxe, vytvářet standardy kvalitní péče. Věnovat se edukaci v oboru paliativní a hospicové péče široké veřejnosti. Pečovat o naše klienty a pacienty tak, jak bychom si sami přáli, aby jednou jiní pečovali o nás.

Naše činnost

To, že si rodina doopatrovala svého nemocného až do konce, bylo dříve zcela přirozené a akceptované celou lidskou společností. Paliativní a hospicová péče není tedy nic nového pod sluncem. Je v současné době jen v tom jiná, že díky moderním technologiím, moderním lékům, kvalitním technickým lékařským vybavením a přístroji, můžeme zajistit i v rodině pacienta zdravotní péči na vysoké úrovni. Děláme tak tolik potřebný krok do minulosti, který nám všem pomůže se rozvzpomenout, že naši předkové umírali doma, a že to tak bylo správně.

Náš tým tvoří pět všeobecných sester. Všechny všeobecné sestry našeho týmu mají oprávnění pracovat samostatně bez odborného dohledu. Jsou zkušenými odbornicemi ve svém oboru a v péči o pacienty v jejich vlastním sociálním prostředí využívají svých

zkušeností z desítek let trvající praxe u lůžka nemocných na různých nemocničních odděleních. Pacientům a jejich rodinám jsme byli k dispozici 24 hodin denně, 7 dní v týdnu a 365 dnů v roce. Zdravotní sestry a lékaři navštěvovali pacienty v jejich rodinách podle aktuálních potřeb. Spolupracovali jsme s praktickými lékaři, u kterých byli naši pacienti registrováni, s ambulantními specialisty, kteří naše pacienty léčili. Společně jsme zajišťovali kontinuitu paliativní péče o pacienty v rodinách. Ambulantní specialisté nám naši práci koordinují. Společně jsme zajišťovali kontinuitu paliativní péče o pacienty v rodinách. Poskytovali jsme také telefonické konzultace, které rodiny rády a s vděkem přijímaly. K pacientům jsme se přepravovali vlastními automobily. Věnovali jsme se převážně onkologicky nemocným pacientům a jejich rodinám. Pečovali jsme také o křehké geriatrické spoluobčany.

Starali jsme se o těžce nemocné tam, kde se cítili nejlépe, kde se cítili v bezpečí, u nich doma. Přivezli s sebou vše potřebné, abychom mohli poskytovat ošetrovatelskou péči na vysoké úrovni. Vybavili jsme rodiny kvalitními polohovatelnými lůžky pro nemocné i všemi ostatními potřebnými pomůckami. Všechny kompenzační pomůcky a technické i velkou část materiálního vybavení potřebného pro kvalitní péči v rodině jsme našim pacientům poskytovali zdarma. Rádi jsme se s rodinnými pečujícími podělili o mnohaleté zkušenosti z práce s pacienty v nemocnici tak, aby nelehký úkol péče o těžce nemocného spolu s námi zvládli. Vždy nás potěšilo, když se u montáže lůžka nemocného, které jsme do rodiny přivezli, sešlo hned několik jejích členů a mohla tak na místě proběhnout edukace příbuzných. Tito ji zcela bez zábran přijímali. Byli často překvapeni, jak snadná, pokud se provádí správným způsobem, může být péče i o velmi málo pohyblivého nemocného. Učili jsme rodinné pečující všemu, co bylo nutné umět, aby byli v péči o svého člena rodiny co nejvíce soběstační. Při edukaci v rodinách jsme nabádali pečující k technice kinestetiky a prvkům bazální stimulace, které velmi účinně napomáhají zvýšit komfort jak pro pacienta, tak i pro pečující samotné. Využívali jsme prvky multimodální terapie bolesti, které výrazným způsobem snižují pocitové vnímání bolesti nemocného a jiných zatěžujících symptomů, které pacienty v pokročilých stádiích jejich onemocnění provázejí. Poskytovali jsme rodinám také základní sociální a sociálně-právní poradenství, které je v kompetenci všeobecné sestry.

„Vy jste důležití, protože jste to právě Vy. Vy jste do posledního okamžiku Vašeho života důležití, a my budeme činit všechno, abyste nejen v pokoji zemřeli, nýbrž také, abyste mohli až do konce žít.“

(CICELY SAUNDERS)

Pacienti, kteří se od svých lékařů dozvědí, a oni již často sami cítí, že jejich léčba již není účinná, že její účinky jim jen škodí, místo aby pomáhaly, přirovnávají své pocity k pocítům

člověka stojícího nad propastí, odkud není návratu, kde se není čeho zachytit a oni volným pádem padají a padají... Jejich lékaři jim sdělí, že už jim nemají co nabídnout, že byly všechny možnosti léčby vyčerpány. A když se jejich zdravotní stav natolik zhorší, že potřebují intenzivnější péči, nabídne jim jejich praktický lékař často hospitalizaci s tím, že by v rodině tak náročná péče nebyla možná. A to i přesto, že si pacient přeje být doma, v péči své rodiny.

Naše pacienty a ostatní členy jejich rodin vnímáme jako jedinečné osobnosti, prožívající těžké období jejich života, smiřují se se skutečností, že přijde okamžik, kdy se budou muset rozloučit navždy s jejich milovanou osobou. Chápeme proto, že se nacházejí ve výjimečné situaci, kdy hledají, nedůvěřují, jsou zoufalí. Je na nás, abychom je na této nelehké cestě doprovázeli.

Od počátku naší činnosti do konce roku 2019 jsme pomáhali ve 24 rodinách. Na cestách k pacientům do jejich rodin jsme naježdili v letošním roce 5110 km, provedli 174 návštěv sester. Lékaři navštívili pacienty 17x. Poskytli jsme 130 telefonických konzultací, týkajících se ošetrovatelské péče, které rodiny rády a s vděkem přijímaly a které by jinak směřovaly bezpochyby do ordinací lékařů. Nejmladšímu pacientovi bylo 56 let, nejstaršímu 93 let.

Jsme si vědomi toho, že podíl zdravotní péče je jen jedna třetina toho, co rodina a jejich nemocný člen od nás potřebují. Proto je nám zřejmé, že i financování naší služby musí být vícezdrojové. Spoluúčast na financování by měla vycházet nejen od zdravotních pojišťoven, ale i od obcí a měst, kde paliativní týmy působí a kde jejich občanům poskytují poslední službu komunitního plánování, službu paliativní a hospicovou. Zdravotní pojišťovny se na financování našeho týmu zatím nepodílejí. Zastávají názor, že síť poskytovatelů paliativní péče v rodinách je v naší zemi dostačující a není proto potřebné, aby vznikaly týmy nové a zatěžovaly tak rozpočet pojišťoven. My tento názor nesdílíme a narůstající zájem o naše

služby a projevy ocenění naší práce jsou toho důkazem.

Rodiny si za naše služby připlácí 200 korun za den, kdy za pacientem přijedeme, připočítáváme cenu za dopravu. Ta se liší podle vzdálenosti od našeho sídla k místu pobytu rodiny. Pro příklad uvádíme: když se dohodneme na plánovanou návštěvu do rodiny na frekvenci 1x týdně, rodina na konci měsíce při vyúčtování zaplatí 4x 200 korun-dohromady 800 korun plus cestovné. Nemusíme přitom sledovat, jak dlouho se u nemocného zdržíme, můžeme zůstat tak dlouho, jak je potřeba. V tom je naše služba ve srovnání s běžnou službou domácí péče odlišná. Abychom mohli poskytovat citlivou a laskavou paliativní péči, staráme se jen o několik málo rodin najednou.

V roce 2019 jsme doplnili významně vybavení půjčovny kompenzačních pomůcek pro naše rodiny i pro širokou veřejnost. Přibyla nám další polohovací lůžka, pokojová toaleta, pomůcky pro reedukaci chůze, antidekubitní pasivní i elektrické aktivní matrace. Výnosy z půjčovny pro veřejnost se tak staly dalším zdrojem našeho financování. Naše skladovací prostory již nám pro všechny kompenzační pomůcky nepostačují. Snažíme se hledat jinou, prostornější, skladovací možnost.

Do rodin jsme se přepravovali v druhé polovině roku 2019 i služebním automobilem, který nám věnovala firma OK Technik S.R.O. z Prahy, i automobily vlastními. Do služebního vozu, jsme již mohli pohodlně umístit přepravované kompenzační pomůcky, včetně polohovacích lůžek a dovézt je přímo do rodin našich pacientů.

Vzdělávání

Rok 2019 byl pro náš tým ve znamení velmi důležitých a pro péči o pacienty v rodinách velmi potřebných vzdělávacích programů. Prvním byl Certifikovaný kurz pro všeobecné sestry a zdravotnické záchranáře – Ošetrovatelská péče o pacienty se zavedeným portem. Vzdělávání probíhalo v Brně, na Masarykově onkologickém ústavu. Absolvováním tohoto kurzu jsme získali pro náš tým zvláštní odbornou způsobilost pro Ošetřování centrálních žilních vstupů u našich pacientů a certifikát MZČR.

Další zvláštní odbornou způsobilost získala naše kolegyně v tematice Katetrizace močového měchýře u muže. I toto oprávnění bylo pro naši práci u pacientů v rodinách velmi užitečné. Kolegyni byl po úspěšném absolvování kurzu vystaven certifikát MZ ČR.

Oba vzdělávací programy obsahovaly jak stránku teoretickou, tak také praktickou, s nácvikem jednotlivých odborných výkonů v akreditovaných zdravotnických zařízeních.

Třetí oblast vzdělání našeho týmu se týkala zdokonalování komunikačních dovedností, které je v naší práci v rodinách pacientů, zvláště pak těch nevléčitelně nemocných, nezbytné. K tomu nám pomohlo absolvování certifikovaného vzdělávacího programu „Diplom wertorientierter systemischer Coach und Berater in Wien“, který probíhal v bývalém jezuitském klášteře, dnešním vzdělávacím a komunitním středisku - Kardinal

Koenig Haus ve Vídni 13., Hietzing.

Pro rok 2020 se zapsala naše kolegyně do vzdělávacího programu management chronických ran. Získáme tak pro náš tým další odbornou způsobilost pro kvalifikovanou péči u lůžka pacientů v rodinách.

Každoročně se těšíme na setkání s kolegyněmi a kolegy z ostatních týmů paliativní péče při konferencích a kongresech s paliativní tematikou. V roce 2019 jsme se potkali na konferenci na Velehradě, kterou pořádal PAHOP - uherskohradištský mobilní hospic, a také na XI. Celostátní konferenci paliativní medicíny v Olomouci. Konference se konala ve dnech 18. a 19. 10. 2019. I tato setkání jsou pro naši práci cenná, jsou zdrojem nesčetných informací a zkušeností z oboru. Přínosné jsou pro nás všechny vždy jednotlivé případy z praxe“, tak zvané „kazuistiky“. Přednášející nám detailně popíše jeho zkušenost z práce s konkrétním pacientem a jeho rodinou, vylíčí nastalé komplikace a jejich následná řešení.

Setkání s našimi kolegyněmi a kolegy, kteří jsou tak, jako my, pro práci s těžce nemocnými pacienty připraveni a vykonávají ji s láskou a úctou k němu a jeho rodině, nám dávají možnost srovnávat práci jiných týmů, nalézat možnosti, jak naši činnost zdokonalovat.

Příběhy

Naši práci rodiny přirovnávají ke světlu majáku v černém moři beznaděje, kterou jim nevyhléditelná nemoc a s ní nastalá situace přináší. Majáky jsou nám k dispozici, aby pomáhaly. Takovými majáky pevně stojícími se v posledních letech staly týmy domácí

hospicové péče. Nemohou přírodní zákon zrodu a smrti popřít, ale jsou připravené odborně i lidsky pomoci terminálně nemocnému strávit těžké období závěru života bez bolesti a v důvěrně známém, domácím prostředí.

Se svolením rodin, kde zemřely pacientky, o které jsme pečovali, publikujeme části telefonátů: všeobecná sestra, která byla volána v časných odpoledních hodinách k úmrtí pacientky do rodiny, se večer telefonicky dotazuje, zda rodina sice předpokládanou, ale i tak smutnou událost dobře zvládá, zda nebude třeba ještě pomoc pro její členy, kterou by měla zajistit.

Na druhém konci telefonu se ozve uplakaný hlas snachy zemřelé, která se do posledního okamžiku života pacientky o ni láskyplně a vzorně starala. „Teď tady všichni sedíme a brečíme... Nejen proto, že nám maminka zemřela, věděli jsme, že se to brzy stane, byla moc nemocná, my ale brečíme také radostí, jak moc jste nám pomohli, tak jsme se báli, jak to všechno bude... a vy jste na nás byli všichni tak milí a všechno jsme v klidu zvládli. Bylo to smutné, ale krásné... Moc vám děkujeme.

Rodina Vydrova, Hulín

Z telefonátu, ve kterém dcera kontaktuje všeobecnou sestru hospice se žádostí o pomoc při péči o maminku v rodině: sestra její žádost vyslechne, ptá se na podrobnosti ohledně potřeb rodiny a sjednává s dcerou návštěvu nemocné.

„Ani nevíte, jak moc jste mi už tímto rozhovorem pomohla. Mamince je tak špatně, ošetřující praktický lékař ji chce poslat do nemocnice, ale tam už nám řekli, že nic už pro ni udělat nemohou a ona chce být doma. My se o maminku staráme rádi, ale už na to nestačíme, je jí čím dál hůř, nic nám neříká ani nepije a vy mi řeknete, že přijedete už dnes, a že nám pomůžete... Moc jste mě uklidnila, už toto je obrovská pomoc.

Rodina Zeldova, Lhota u Malenovic

Takové, a jim podobné telefonáty a osobní kontakty s pozůstalými pečujícími nás ujišťují, že je naše práce potřebná, že má smysl a velký význam společenský v tom, že pomáhá obnovovat a udržovat rodinnou soudržnost. Pomáhá plnit přání 9-ti z 10-ti umírajících být doma, mezi svými. Péče o umírajícího člověka v rodině není činnost pro jedna bedra... Je nutná součinnost hned několika pečujících tak, aby tato nevyčerpávala nadměru.

Jeden z mnoha příběhů – příběh rodiny Mikeškovy z Holešova. Zveřejněno se svolením rodiny.

Události se někdy odvíjejí neočekávaným směrem. Na podzim v roce 2018 si k paní Mikeškové přišla jedna její zákaznice pro kytici, kterou chtěla věnovat své známé, člence týmu Palliare-Carpe Diem jejich všeobecné sestře. Chvíli se hovor točil okolo domácí hospicové péče a uzavřel se nečekaně přáním paní Mikeškové, ať je ta kytice předána od ní jako výraz obdivu k tomu, co tým Carpe-Diem pro rodiny dělá. Vzpomněla totiž na to, jak bolestně dosud nese, že její maminka zemřela v anonymitě instituce.

V té době měl manžel paní M. problémy s ledvinami a k nim se během Vánoc přidaly velké bolesti nohou, které mu bránily v samostatné chůzi. A tak hned po Novém roce nastoupil do nemocnice. Prodělal různá vyšetření, neurochirurgickou operaci, delší pobyt na JIP, ale měl

být propuštěn do domácí péče, protože jeho stav byl lékařem označen jako beznadějný. Přišel šok pro celou rodinu, pacientovi bylo teprve 59 let. Paní M. už naštěstí měla telefonní číslo na všeobecnou sestru týmu Carpe-Diem Ivanu a ta hned nabídla pomoc. Přijela do nemocnice a vnesla do téměř panické nálady v rodině klid, naději a začala organizovat nezbytné, včetně vybavení rodiny technickými pomůckami a polohovací postelí. Takže když sanitka přivezla pana M. domů, už bylo v pokoji všechno předem nachystáno pro maximální péči o něho a pro jeho pohodu.

Když sestry z týmu přijely poprvé do rodiny, zjistily, že se s pacientem znají z mládí. O pana M. se tak vlastně nestaral nikdo cizí. Po celou dobu, bohužel tak krátkou, buď sestra Ivanka, nebo některá její kolegyně, často i s lékařkou byly rodině ku pomoci. Byly u nemocného i v okamžiku jeho odchodu poté, co si spolu v přátelské pohodě s nemocným vyprávěli a nic nenasvědčovalo, že se jeho život chýlí ke konci. Po půlnoci 18. února 2019, kdy pan Mikeška zemřel, se zdravotní sestra Liduška s jeho manželkou a sousedkou postaraly o všechno, co taková událost obnáší. Všechno se dělo s profesionální jistotou, klidem, nesmírnou laskavostí a empatií. Po odchodu koronera zdravotní sestra navrhla, aby nenechali zesnulého pohřební službou odvézt z rodiny hned, aby se s ním mohli během následujícího dopoledne všichni pozůstalí rodinní příslušníci a přátelé rozloučit. Což se stalo s maximální pietou, důstojností a vděčností, že existuje tým lidí, kteří dovedou odborně, ale především lidsky v těžké chvíli pomoci.

Paní Mikešková byla vděčná především za laskavost, přátelský přístup, denní čtyřadvacetihodinovou jistotu, že může kdykoliv požádat o radu či pomoc, a za paprsek naděje, který jí v té nejtěžší chvíli, kdy se dozvěděla, že naděje na uzdravení její manžela neexistuje, díky péči členů týmu Palliare-Carpe Diem v té beznaději zazářil.

Poděkování

Mezi naše milé dárce v roce 2019 patřili: nadace Ecce Homo, obec Zahnašovice, rodina Vydrova z Hulína, pan David Knichal ze Zahnašovic, paní Jaroslava Veselá z Holešova, rodina Filákova ze Zahnašovic, rodina Malošíkova z Ludslavic, rodina Mikešková z Holešova, rodina Zeldova ze Lhoty u Malenovic, rodina Gazdová z Kurovic, rodina Sovjákova a rodina Horáková z Kroměříže, rodina Kotasová z Bílavská, rodina Sedláková z Hulína, rodina Bartončíkova z Kroměříže, rodina Navrátilova z Holešova a rodina Kojecká ze Záhlinic.

Jsme vděčni za všechnu finanční ale i materiální pomoc všem, kteří nás v letošním roce podporovali. Díky jejich pomoci se můžeme nadále věnovat péči o naše těžce nemocné občany v závěru jejich života. Děkujeme našim milým pomocníkům z řad neformálních dobrovolníků, kteří nám pomáhali v přepravě a montáži kompenzačních pomůcek, v jejich následné údržbě i v různých dalších činnostech, na které jsme nestačili.

Velké díky patří také zastupitelstvu obce Zahnašovice, které nám poskytuje prostory sídla našeho zařízení a v naší činnosti nás podporuje.

Pracovat v rodinách pacientů bychom nemohli bez podpory našich manželů, manželek a všech ostatních členů našich vlastních rodin. I jim vyslovujeme slova díky.

Na závěr musím určitě ještě přidat poděkování všem spolupracovníkům našeho Palliare-Carpe Diem, kteří se se mnou společně o rodiny starají.

Za Palliare-Carpe Diem z.ú.

Ivana Knichalová

Kontakt:

Palliare – Carpe Diem z.ú.

Telefon: +420 734 132 707

Datová schránka ID: krg7wpj

E-mail: palliarecarpediem@gmail.com

Bankovní účet: 2401326457/2010

Příloha: Rozpočet

Upozornění: Opis pouze pro potřebu poplatníka ke kontrole elektronicky odeslaných údajů, nelze jej použít jako součást účetní závěrky, bude-li přiznání podáváno v listinné podobě.

Daňový subjekt:	Palliare Carpe Diem z.ú.
IČ / DIČ:	06358322 / CZ06358322
Sídlo účetní jednotky:	Zahnašovice 43/43, 76901 HOLEŠOV

Vybrané údaje z Rozvahy pro podnikatele, ve zkráceném rozsahu pro mikro účetní jednotku, která nemá povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem

ke dni 31.12.2019

(v celých tisících Kč)

	A K T I V A	brutto	korekce	netto	minulé období netto
		1	2	3	4
	AKTIVA CELKEM	23	0	23	3
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	0	0	0	0
B.	Stálá aktiva	0	0	0	0
C.	Oběžná aktiva	23	0	23	3
D.	Časové rozlišení aktiv	0	0	0	0

	P A S I V A	běžné účetní období	minulé účetní období
		1	2
	PASIVA CELKEM	23	3
A.	Vlastní kapitál	-100	-76
B.+C.	Cizí zdroje	123	79
B.	Rezervy	0	0
C.	Závazky	123	79
D.	Časové rozlišení pasiv	0	0

Člen statutárního orgánu, jehož podpisový záznam byl připojen k účetní závěrce:	Knichalová Ivana
---	------------------